

LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2021“.

Ettepanek hundi kütamise korraldamiseks 2021. aastal.

Populatsiooni juurdekasvu prognoos

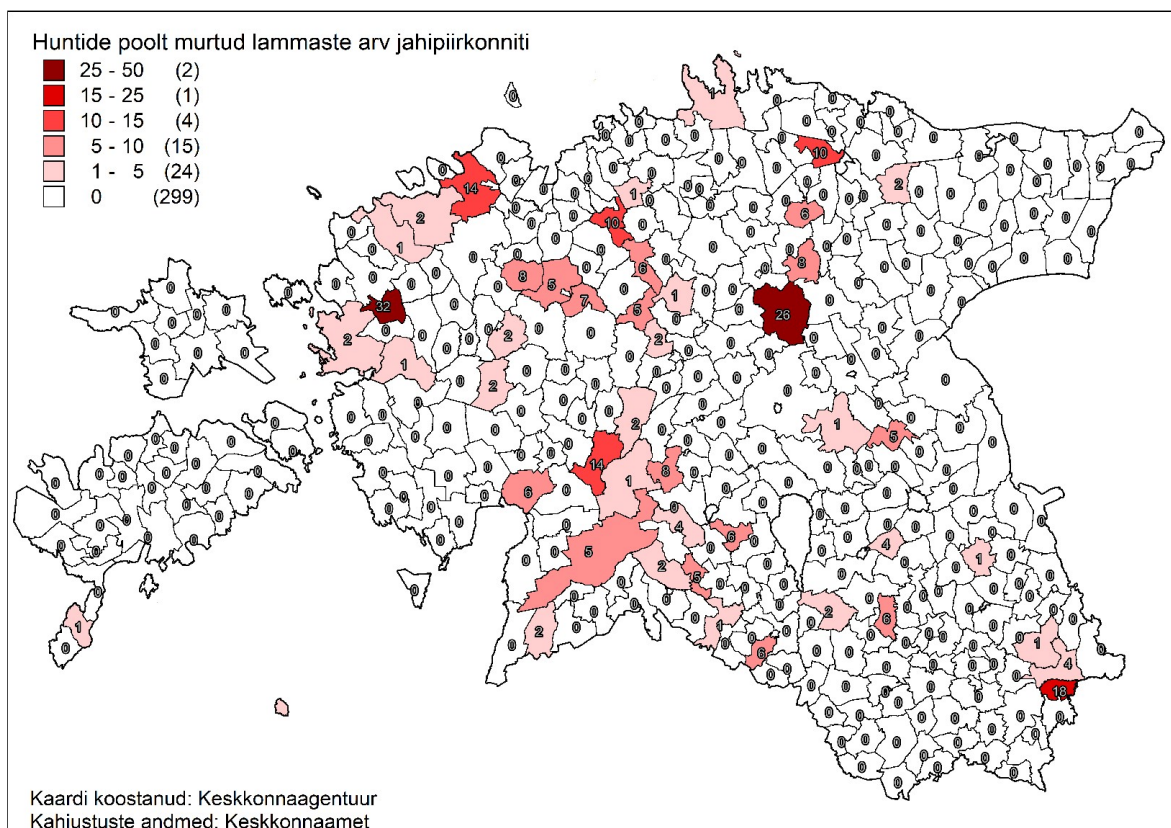
Käesoleva aasta aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2021“ <https://keskkonnaagentuur.ee/media/1607/download> on hundi 2020. aasta asurkonna suuruse, küttemahuga ja asurkonna juurdekasvunäitajate põhjal prognoositud hundi arvukuse säilimist eelneva aastaga enam-vähem samal tasemel või kergelt langust. Samale tasemele, ehk siis pisut üle 30 pesakonna võiks jääda asurkonna suurus juhul, kui hundi juurdekasvunäitajad on viimase 17 aasta keskmisel tasemel. Samas paistab viimase 9 aasta perioodil välja selge tendents, et asurkonna juurdekasvupotentsiaali ületava kütmissurve korral on lisaks langenud arvukusele olnud keskmisest 2-19% madalam ka järgneva aasta juurdekasv. Kui arvestada sellega, et möödunud aasta kütmissurve oli tõenäoliselt asurkonna juurdekasvupotentsiaali ületav, võib prognoosida madalamat juurdekasvu ka tänavu. Kui tänavune populatsiooni juurdekasv on möödunud aasta keskmisest 19% madalam, saame praeguse seisuga arvestada 24-26 pesakonnaga.

Populatsiooni täpsustunud seisund

Käesoleva ettepaneku koostamise hetkeks on usaldusväärne informatsioon olemas 18 hundi pesakonna kohta Mandri-Eestis, möödunud aastal oli 20. oktoobriks olemas teave 22 pesakonna ning 2019. aastal 20 pesakonna kohta. Saare- ja Hiiumaal praegu teave pesakondade olemasolu kohta puudub. Käesoleva aasta suvel ja sügisel kogutud teabe alusel saab esialgselt samuti oletada, et arvukus on eelmise aastaga võrreldes langenud. Varasemate aastate keskmisena on 20. oktoobriks olnud teada ca 70 % hundi pesakondadest. Täpsustunud andmestik pesakondade arvu ja leviku kohta selgub jahihooaja jooksul eeskätt peale lumikatte saabumist.

Kahjustused

Viimase kahe aasta kahjustuste võrdluses kasutame siinkohal perioodi 1. maist kuni 30. septembrini. Antud perioodil on Keskkonnaameti andmetele tuginedes murtud lambaid vaid 1/3 võrreldes eelmise aastaga (vastavalt 226 ja 773). Samuti ei ole tänavu sel perioodil Keskkonnaameti poolt akteeritud ühegi koera murdmist huntide poolt, eelmise aasta samal perioodil oli see näitaja 14 ning koeri oli murtud kuues erinevas maakonnas. Murtud lammaste arv jahipiirkonniti 2021. aastal on toodud joonistel 1. Kahjustuste oluline vähenemine viitab samuti huntide arvukuse kahanemisele.

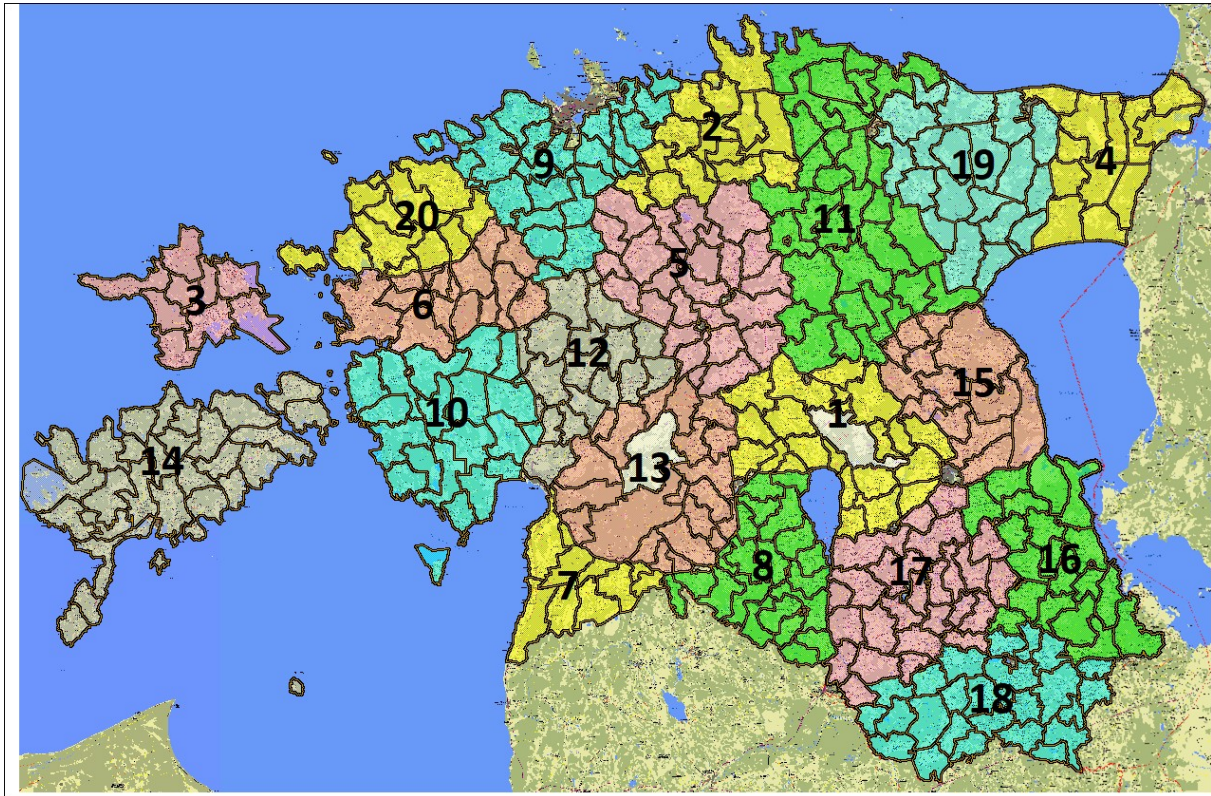

Joonis 1. Hundi poolt murtud lammaste arv jahipiirkonniti vahemikus 01. mai – 11. oktoober 2021.

Ohjamise korraldamine

Sarnaselt varasemate aastatega tuleks määrata hundi küttimislimiit ohjamisalade põhiselt (joonis 2, vt ka alade kirjeldusi lisa 1) ja kahes osas. Limiidi esimene osa soovitame määrata jahihooaja alguseks tuginedes ettevaatlikkuse printsiibist lähtuvalt prognoosile, jahihooaja eelsele teabele olemasolevatest hundipesakondadest ning kahjustuste paiknemisele ja ulatusele. Limiidi teine osa soovitame anda vajadusel jahihooaja jooksul vastavalt kogunenud informatsioonile hundikarjade tegeliku arvu, leviku ja suuruse kohta. Limiidi II osa määramise operatiivsuse huvides esitab Keskkonnaagentuur ettepaneku otse Keskkonnaametile ja teadmiseks Keskkonnaministeeriumile. Limiidi teise osa määramine erinevatele ohjamisaladele või vajadusel nende osadele võib toimuda erinevatel aegadel.

Ohjamise eesmärgiks on tagada Mandri-Eestis 2021. aastaks 20-25 hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade vahel, kusjuures säilima peaksid ennekõike suuremaid loodusmaastikke asustavad hundikarjad.

Joonis 2. Hundi ohjamisalad. Kaardil on märgitud ohjamisala number, vastavalt tabelis 1 olevale (nr).

Eelpooltoodud näitajad viitavad sellele, et hundi juurdekasv on tänavu olnud tõenäoliselt keskmisest madalamate näitajatega. Kuna ka kahjustuste hulk on olulisel määral kahanenud, tuleks tänavu hundi limiidi esimene osa määrata märksa ettevaatlikum kui eelmisel aastal, mil nii hundi arvukuse kui ka kahjustuste kasv oli väljendunud väga selgelt. Kui puudub kiire vajadus hundi arvukust olulisel määral ohjata, oleks mõistlik sellega alustada peale lumikatte saabumist ning täpsustavate andmete kogumist otseselt hundile suunatud jahtidega, mitte „kaaspüügina“ teistele ulukitele suunatud jahtides. Praeguste andmete põhjal võiks arvestada ca 100 hundi küttimisega eeloleval hooajal, andmete lisandudes võib see arv muidugi muutuda. Ettevaatlikkuse printsibist ning eeskätt suunatud küttimise vajadusest lähtuvalt võiks limiidi esimene osa olla mitte enam kui 50% eeldatavast küttimismahust.

Küttimiskvoodi suurus, jaotus ja lisatingimused

Küttimislimiidi esimese osa suuruseks soovitame esimeses osas 50 isendit (võrdluseks: 2020. aastal 140, 2019. aastal 61 ning 2018. aastal 42). Küttimismahu jaotus ohjamisalade lõikes on toodud tabelis 1. Mandri-Eesti osas on neljas ohjamispiirkonnas esmane küttimislimiit 0 tagamaks võimaliku prognoositust madalama juurdekasvu korral minimaalse jahist puutumata karjade jaotuse.

Jahti on keelatud pidada telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele, kes viibivad ajutiselt väljaspool selleks eelnevalt kehtestatud piirangualasid.

Vältimaks hundile kehtestatud küttimiskvoodi ületamist on jätkuvalt vajalik ohjamisalade põhiselt hundijahti koordineerivate isikute määramine.

Hundi küttimislimiidi teise osa kohta ettepaneku tegemise tarvis on oluline huntide küttimise järgselt vastavad ankeedid ja bioproovid võimalikult kiiresti toimetada Keskkonnaagentuuri aadressil Rõõmu tee 6, Tartu.

NB! Lisaks eelpoolmainitule on küttimislimiidi teise osa määramise oluliseks komponendiks operatiivse vaatlusinfo edastamine huntide liikumise kohta käesoleval jahiaastal infosüsteemi JAHIS kaudu või keskkonnaagentuurile e-posti aadressil ulukiseire@envir.ee.

Tabel 1. 2021. a hundi küttimiskvoodi I osa jaotus

Nr	Ohjamisala	1. limiit	Lisatingimused
1	Alam-Pedja	0	
2	Ida-Harju	2	Kõik jahipiirkonnad.
3	Hiiu	0	
4	Ida-Viru	3	Kõik jahipiirkonnad.
5	Järva	2	Kõik jahipiirkonnad.
6	Lõuna-Läänemaa	3	Kõik jahipiirkonnad.
7	Lõuna-Pärnumaa	2	Kõik jahipiirkonnad.
8	Viljandi-Valga	0	
9	Harju	7	Kõik jahipiirkonnad.
10	Lääne-Pärnumaa	3	Kõik jahipiirkonnad.
11	Lääne-Viru	4	Kõik jahipiirkonnad.
12	Pärnu-Rapla	3	Kõik jahipiirkonnad.
13	Pärnu-Viljandi	0	
14	Saare	0	
15	Tartu-Jõgeva	3	Kõik jahipiirkonnad.
16	Põlva-Tartu	5	Kõik jahipiirkonnad.
17	Valga-Tartu	5	Kõik jahipiirkonnad.
18	Võru	5	Kõik jahipiirkonnad.
19	Viru	3	Kõik jahipiirkonnad.
20	Põhja-Läänemaa	0	
	Kokku	50	

LISA 1. 2021. aasta hundi ohjamisalade kirjeldus

1. Alam-Pedja ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Kolga-Jaani, Konguta, Kõo, Kärevere, Laeva, Leie, Lembitu, Nõgiaru, Pikknurme, Puhja, Rannu, Sangla, Tähtvere, Tääksi, Vahelaane**, samuti **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st lõuna poole jäävat osa ja **Põltsamaa-Jõgeva** mnt.-st lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa.

2. Ida-Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aegviidu, Jäneda, Kose, Lehtse, Lääne-Lahemaa, Maapaju, Nahe, Põhja-Kõrvemaa, Siniallika**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Kahala, Kehra, Kuusalu, Peningi ja Voose** jahtkondi.

3. Hiiu ohjamisala

Hõlmab kõiki Hiiu maakonna jahipiirkondi.

4. Ida-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alajõe, Auvere, Kivinõmme, Kuremäe, Kurtna, Narva, Ontika, Permisküla, Remniku, Sillamäe, Vaivara, Voka**.

5. Järva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alliku, Anna, EPT, Esna, Imavere, Juuru, Jüriöö, Kabala, Kaiu, Kirna, Koigi, Kõrvemaa, Leva, Lõõla, Oisu, Türi, Vahastu, Väätša**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Ardu ja Kõue** jahtkondi ning **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest põhja poole jäävat osa, **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa.

6. Lõuna-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Haapsalu, Haimre, Kasari, Kullamaa, Luiste, Martna, Märjamaa, Sooniste, Urevere, Vardi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa ja **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Napanurga-Kohatu teest ida poole jäävat osa.

7. Lõuna-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Massiaru, Nõmme, Ora, Orajõe, Tali, Tahkuranna**, samuti **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Kamara-Mõisaküla** teest lääne poole jäävat osa.

8. Viljandi-Valga ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Holstre, Hummuli, Karjanurme, Karksi, Koorküla, Kärstna, Lilli, Nuia, Paistu, Riidaja, Rulli, Suislepa, Taagepera, Tarvastu, Tõrva, Vambola**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest ida poole jäävat osa (ülejäanud piiritletud EV riigipiiriga), **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest ida poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa.

9. Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Keila, Kohila, Külmallika, Palamulla, Paldiski, Põrsu, Rae, Rapla, Tammiku, Vääna**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Aruküla, Jüri, Kaberneeme, Kostivere** ja **Maardu** jahtkondi, **Lääne-Harju** jahipiirkonna **Kiili, Saku, Saue ja Ääsmäe** jahtkondi, **Padise** jahipiirkonna Padise-Kurkse teest ida poole jäävat osa ja Padise-Rummu teest lõuna poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Munalaskme-Riisipere-Mustu teest ida poole jäävat osa ning **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest põhja poole jäävat osa.

10. Lääne-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aruvälja, Audru, Jõõpre, Jäärumetsa, Kihlepa-Lindi, Koonga, Lihula, Lõpe, Massu, Saulepi, Seliste, Tuudi, Tõstamaa, Vatla, Vana-Varbla, Vigala**, samuti **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa ning **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa.

11. Lääne-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aidu, Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Laekvere, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Päinurme, Rakke, Ranna, Sadala, Simuna, Tamsalu, Triigi, Tõrma, Vaimastvere, Varangu, Viitna, Vohnja, Väike-Maarja**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa ning **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st põhja poole ja Põltsamaa-Jõgeva mnt.-st põhja poole jäävat osa.

12. Pärnu-Rapla ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Eidapere, Järvakandi, Kaisma, Pärnjõe, Sauga, Suigu, Valgu, Väandra**, samuti **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest lõuna poole jäävat osa, **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Tootsi** jahipiirkonna Pärnu-Paide maanteest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa ning **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa.

13. Pärnu-Viljandi ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Halliste, Heimtali, Kullipesa, Lahmuse, Päre-Metsküla, Rahnoja, Rimmu, Suure-Jaani, Sürgavere, Tori-Sindi**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest lõuna poole jääv osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lääne poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest põhja poole jäävat osa, **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa ning **Tootsi** jahipiirkonna Pärnu-Paide maanteest lõuna poole jäävat osa.

14. Saare ohjamisala

Hõlmab kõiki Saare maakonna jahipiirkondi.

15. Tartu-Jõgeva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alatskivi, Amme, Kullavere, Luua, Luunja, Palamuse, Peipsiääre, Saadjärve, Tammistu**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa.

16. Põlva-Tartu ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Ahja, Haaslava, Järvselja, Ilumetsa, Kastre, Kauksi, Laheda, Meeksi, Mäe, Orava, Peri, Rasina, Ruusa, Rämpina, Taevaskoja, Veerksu, Veriora, Võnnu, Värskä**.

17. Valga-Tartu ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aakre, Elva, Hellenurme, Kaagjärve, Kambja, Kanepi, Kooraste, Kõlleste, Laatre, Linda, Nõo, Puka, Põlgaste, Põlva, Pühajärve, Sangaste, Saverna, Uniküla, Urvaste, Valga, Valgjärve, Vana-Otepää, Vastse-Kuuste, Võhandu, Ülenurme**.

18. Võru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Antsla, Haanja, Hargla, Hino, Illi, Karula, Koemetsa, Koikküla, Krabi, Kääpa, Lasva, Lepistu, Lüllemäe, Meremäe, Misso, Mõniste, Obinitsa, Ruusmäe, Rõuge, Sõmerpalu, Varstu, Vastseliina, Viitina, Võru, Väimela**.

19. Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Anguse, Avinurme, Kauksi, Kiikla, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Lohusuu, Maidla, Muuga, Mäetaguse, Oonurme, Roela, Rägavere, Tamme, Tudu, Tudulinna, Uhtna, Vinni, Viru-Nigula**.

20. Põhja-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Linnamäe, Noarootsi, Nõva, Palivere, Riguldi, Risti, Variku, Vormsi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Munalaskme

teest lääne poole jäävat osa ning **Padise** jahipiirkonna Kurkse-Padise-Metsalõugu-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa.